

Brezposelnost množi število hudodelstev

Tega prepričanja je policijski načelnik v St. Louisu.

St. Louis, Mo. — V tem mestu je brezposelnost precej razširjena med delavci, dasiravno so se v predsedniški kampanji, ki je komaj par mesecev za nami, pripovedovali pripovedke in pravljice o veliki prosperiteti, ki se je razila čez ameriško ljudstvo. Toda, ko je bilo v eni samih noči izvršenih sedemdeset ropov, je prišel govoriti policijski načelnik. Zahteval je pomoč številu policijskega moštva. Po njegovi sodbi je velika brezposelnost odgovorna za množenje števila zločinov.

Organizirano delavstvo pravi, da pomnožitev policije ni pravo sredstvo za znižanje števila zločinov, ako je dokazana reč, da se zločini množe zaradi brezposelnosti. Ako se nastavi en tisoč ali pa deset tisoč policajev, tedaj to ne bo nasitilo brezposelnih delavcev, ravno tako ne ublažilo razmer v družinah, v katerih družinski očetje ne morejo dobiti dela. Najzidnejša od pomoči proti brezposelnosti bi bilo znižanje delavnih ur, naju- spešnejše sredstvo proti množenju zločinov ob času velike brezposelnosti pa obvezno zavarovanje proti brezposelnosti. Ti dve sredstvi bi v sedanjih razmerah znižali število brezposelnih delavcev, obenem bi pa brezposelni delavci imeli sredstva ob času brezposelnosti, da za silo prežive sebe in svoje družine.

Zavrženi ognjegasci izpremenili taktiko

Povišanje mezde predlože občini na splošno glasovanje.

St. Louis, Mo. — Organizirani ognjegasci tukajšnjega mesta so poslali petico za povišanje mezde mestnemu svetu. Ta je povišanje mesečne mezde za pet in dvajset dolarjev odklonil. Ognjegasci so se zdaj odločili, da vprašanje povišanja mezde predlože mestnim volilcem.

Ognjegasci kapitanu prejema- jo zdaj po \$210 na mesec, lajt- nanti po \$190, stalno nastavljeni ognjegasci po \$180, provizo- rično nastavljeni pa po \$140 na mesec. Ognjegasci v St. Louisu zaslužijo na leto \$2160, v De- troitu \$2520, v Clevelandu pa \$2460.

Zadnjikrat se je povišala me- zda ognjegascem v tem mestu leta 1925. Ljudstvo je odgla- sovalo s 5 proti enemu glasu za povišanje mezde. Mestni občni- ski svet pa ni hotel priznati no- ve mezdne lestvice za ognjegas- ce in so se morali obrniti za povi- šanje mezde na najvišje sodi- šče države Missouri, ki je izdalo ukaz mestnemu občinskemu sve- tu, da mora izplačati ognjegas- cem mezdo, ki jim jo je ljudstvo priznalo s splošnim glasovanjem.

Cena za uniforme, ki jih mo- rajo ognjegasci plačati iz svoje- ga žepa, se je povišala, tako tu- di za življenske potrebščine, ne- varnost se je pa povišala zanje, ako so pričeli graditi nebotičnike.

Guatemalski vstaji pred vojnim sodiščem.

Guatemala City, 7. febr. — Več kot sto rebelev, ki so se udele- žili izjavljene vojaške vstaje proti vladi pred par tedni, čaka na proces pred vojnim sodiščem. Glavni vodje so ušli čez mejo in nekaj jih je izvršilo samomor.

Mladi roparji aretirani.

Chicago. — Trije mladi za- moreci so bili v sredo aretirani, ko so skušali ropati trgovino na 3445 Prairie ave. Na zaslišanju so priznali, da so v zadnjih dveh mesecih vprizorili nad devdeset ropov. Najrajši so ropali tr- govine in gasolinske postaje.

Podjetniki zahtevajo državno policijo

Kaj pa delavci? Na željo in za- htevo podjetnikov odgovarja- jo na radiopostaji Čikaške de- lavske federacije.

Chicago, Ill. — Državni sena- tor Dunlap je zopet po starem običaju in tradiciji predložil predlogo za ustanovitev državne policije v Illinoisu. Governor Emmerson, bivši Len Smallow pobočnik, ki je postal tak mora- list, da so čikaški kapitalisti podpirali njegovo kandidaturu za governorja, je predlogo za usta- novitev državne policije pripo- ročil v svojem vstoličnem go- voru.

“Chicago Journal of Com- merce” pravi, da je zdaj čas, da se predloga sprejme po tolikih prejšnjih ponesrečenjih. “Jour- nal” stoka, da je predloga vse- lej ponesrečila zaradi opozicije strokovno organiziranega delav- stva, ki se je bala, da bo držav- na policija ob času stavke pod- pirala podjetnike. Temu pa do- daja, da je treba počakati in vi- delo se bo, ako ima strokovno organizirano delavstvo moč pre- prečiti to predlogo tudi v seda- njem zakonodajnem zasedanju.

Delavske strokovne organiza- cije so seveda na strani, da ta predlogo ne bo sprejeta tako gladko, kot sanjajo zagovorniki podjetniških interesov. Delav- ske strokovne organizacije se po- služujejo delavske radiopostaje WCFL, ki je lastnina Čikaške delavske federacije, da prepre- čijo želje podjetnikov in njih javnih in tajnih podpornikov. Legislativni odbor delavskih strokovnih organizacij je pa de- laven v Springfieldu.

Ali se bliža su- haška avtokracija?

Cerkve in suhači bodo imeli veli- ko moč v Hooverjevi admini- straciji.

Washington, D. C. — Ko Ho- over prevzame v svoje roke vod- stvo administracije, je skoro go- tovo, da bodo protestantske cer- kve, s katerih pomočjo je Ho- over zmagal, izvajale močan vpliv na ukrepe nove administracije. Lobisti se že pripravljajo na to in se organizirajo.

Pred kratkim se je ustanovila nova organizacija, katere namen bo, pritiskati na kongres in ad- ministracijo, da se ojača in raz- širi vpliv suhačev in se tako pre- preči modifikacija 18. amende- menta in da se forsiranje prohi- bicije še poostri.

Razne suhaške organizacije, katerih je bilo 36, so se združile v eno močno organizacijo. Proti- salunska liga, katero dominirajo metodisti, baptisti in druge pro- testantske organizacije, bo da- jala direktive v vprašanih prohi- bicijah. Združene prohibicijske organizacije bodo obdržale kon- ferenco v glavnem mestu me- seca marca, ko bo ustoličen novi predsednik, na kateri se bo- do izdelali načrti in program za izvedbo njih namenov. Predse- dnik nove suhaške organizacije je rev. Arthur J. Barton, ki je obenem tudi predsednik izvrše- valnega odbora Protisalunske li- ge.

Obregonov morilec izgubil apel.

Mexico City, 7. febr. — Naj- višje sodišče v Mehiki je večraj zavrglo apel Jose Leona Torala, morilca prezidenta Obregon, za pomilostitev od smrtne kazni. Obsojena nižjega sodišča je po- trjena.

Avti ubili 27.000 oseb v Ameriki v letu 1928.

Chicago. — National Safety Council domneva, da je bilo 800- 000 avtomobilskih nezgod v Združenih državah v letu 1928 in te nezgode so tirale 27.000 človeških življenj. To je pet odstotkov več kot v letu 1927.

DOBIČKI BANK V NEW YORKU SO VELIKI

Ljudstvo precej drago plača za administracijo socialnega kre- dita.

Chicago, Ill. — Poročilo, ki ga je prinesel “Wall Street Jour- nal” o dobičku, ki so ga imele banke v New Yorku v letu 1928, pokazuje, kako drago plačuje ljudstvo privatno upravo social- nega kredita in da je bil pokojni senator La Follette v pravem, ko je smatral nacionaliziranje soci- alnega kredita za eno najvažnej- ših reform v interesu ljudstva.

Poročilo se nanaša na 38 bank in hranilnic. To poročilo dalje iz- kazuje, da je teh 38 bank in hra- nilnic imelo \$165,818,000 dobič- ka, kar pomeni za lastnike teh bank in hranilnic 31.1% divi- dende za njih delince.

Teh 38 bank in hranilnic ima združeno kapitalizacijo \$523- 580,000, ki se povisa valed ne- rabljenih profitov na \$947,308- 000. Lastniki teh bank so v letu 1928 prejeli v dividendah okoli sto milijonov dolarjev ali devet- najst odstotkov od njih vlozene- ga kapitala.

Osem bančnih in hranilnih na- prav je pograbilo okoli šestdeset odstotkov dobička.

Naslednja tablica nam poka- zuje dobiček šestnajst vodilnih finančnih zavodov v New Yorku. Dobitek je naveden tudi v odstotkih.

Bankni profiti	leta 1928	Vredn.	V odst.
National City Bank	\$20,729,000	23.0%	
First National Bank	19,825,000	19.0	
Guaranty Trust	11,540,000	20.8	
Bankers Trust	10,140,000	40.8	
Chase National Bank	9,524,000	12.0	
Central Union Trust	9,316,000	76.1	
Commerce National	8,526,000	32.1	
Amer. Exch.-Living Trust	8,274,000	20.3	
Equitable Trust	6,245,000	34.4	
Title Guaranty & Trust	5,977,000	19.0	
New York Trust	5,442,000	54.4	
Bank of America	4,784,000	47.8	
Corn Exchange Bank	3,530,000	32.1	
Farmers Loan & Trust	3,716,000	37.2	
National Park Bank	3,276,000	32.8	

Policija napadla rudarje v Angliji

Mnogo brezposelnih rudarjev
ranjenih v Walesu.

London, 7. febr. — Včeraj so bili krvavi spopadi med polici- jo in brezposelnimi rudarji v South Walesu. Lastniki prem- ognika Nine Point v Mon- mouthshiru so izrabili priliko velike brezposelnosti pa so zni- žali mezdo onim, ki se delajo. Revezji so se uprli in zastavkali. Nato je lastnik pozval druge na delo. Kljub temu, da je 5000 mož brez dela v dotičnem okoli- šu, se je odzvalo samo 200 mož. Ogorčeni rudarji so skušali us- taviti stavkovske, tedaj je pri- šla policija in začela neusmilje- no mahati po možkih in ženskah. Več kot ducat rudarjev in nekaj žensk je obležalo v krvi in ne- zavesti.

Japonci izpraznijo Santung.

Tokio, 7. febr. — Japonska in Kitajska sta se sporazumeli glede incidentov v Tsinanu in ja- ponske čete zapuste Santung v najkrajšem času. Dogodki v Tsinanu, kjer je tekla kri Japoncev in Kitajcev, so poravnani s tem, da bosta obe vladi druga drugo proslili opravičilo. Ta orijental- ski način poravnave znači, da je bila krivda na obeh straneh.

Sovjetska Rusija se odrekla Besarabiji?

“Trajni mir na vzhodu Evrope zagotovljen,” pravijo v Bu- karešti.

Bukarešta, 7. febr. — Sovjet- ska Rusija je informirala Ro- munijo, da se v interesu svetov- nega miru odpove vsem pravi- cam do Besarabije. V zameno za to izjavo je Rumunija prista- la, da takoj podpis posebni pro- tokol, na podlagi katerega po- stanje Kelloggova protivojna po- godba odmah veljavna med Ro- munijo in Sovjetsko unijo.

“To znači, da je trajni mir na vzhodu Evrope zagotovljen,” je rekel večeraj romunski zunanji minister Mironescu.

Drugi pa še ne verjamejo, da sovjeti res mislijo kar obljubu- jejo, zato svara vlado, naj rajši počaka, da Moskva javno zago- tovi velesile, da se res za vse- leje odpoveduje Besarabiji.

Pred enim mesecem je sovjet- ska vlada povabila Poljsko, naj se med njima takoj uveljavi Kelloggov pakt. Poljska je po navodilu Francije odgovorila, da gorejme, če sovjeti uključe vse baltičke države in Rumunijo. Sovjetska vlada je takoj prista- la in povabila vse svoje zapadne sosedes kakor prej Poljsko. Ro- munija je odgovorila, da je za- dovoljna, če se sovjeti odpovejo vsem pravicam do Besarabije, ki je sporna točka med Rusijo in Rumunijo ves čas po vojni, od- kar so Rumunci anektirali to de- želo so sklepu versajske mi- rovne konference. Na veliko presenečenje romunske vlade je Litvinov večeraj sporočil, da so- jetska vlada rada plača tudi to ceno za mir.

Kelloggova protivojna pogod- ba bo zdaj uveljavljena v Mo- skvi s podpisani protokoli, v ka- terem je rečeno, da odalja je vsaka vojna med Sovjetsko uni- jo in Poljsko, Rumunijo, Latvi- jo, Litvo, Estonijo in Finko iz- ključena.

Besarabija, ki je bogata na žito, ostane potentakom romun- ska provinca. Rusija je to de- želo anektirala po vojni a Tur- ki leta 1870. Po svetovni vojni, ko je boljševiška revolucija iz- ključila Rusijo iz mirovne konfe- rence, je Rumunija zahtevala Besarabijo zase in zavezniki so ji dali vse, kar je zahtevala. Po- litični krogi domnevajo, da so sovjeti a predčasnim uveljavlje- njem Kelloggovega pakta in z odstopom Besarabije naredili dobro potezo za uničenje vpliva Anglije in Francije v Rumuniji, Poljski in baltičkih deželah.

SHODI V INTERESU MO- ONEYJA SE BODO OBRŽAVAJA- LI DNE 25. FEBRUARJA.

Sodnik, ki ga je obsodil, bo go- voril v San Franciscu.

San Francisco, Cal. — Shodi, ki so se imeli obdržavati v in- teresu Tom Mooneyja in Warren Billingsa dne 12. februarja po vsej deželi, so bili preloženi na dne 25. februarja. Tega dne bo ravno dvajset let, ko je bil Tom Mooney obsojen na vešala. So- dnik Griffin, ki je obsodil Mooneyja, bo govoril v San Fran- ciscu.

Wisconsinski senat odredil gla- sovanje o prohibiciji.

Madison, Wis. — Senatsna zbornica države Wisconsin je v sredo sprejela dve resoluciji glede prohibicije. Prva, ki jo je predložil socialist Thomas M. Duncan iz Milwaukeeja, določa, da ljudstvo države Wisconsin glasuje o vprašanju, če se držav- ni prohibični zakon odpravi ali amandira v toliko, da se lahko izdeluje in prodaja pivo do 2.75 odstotkov alkohola. Sprejeta je bila 17 proti 15. Druga resolu- cija, ki je bila sprejeta 19 proti 13, poziva kongres, naj odredi splošno glasovanje glede prohi- bicije. O resolucijama bo še glasovala spodnja zbornica.

PREPOVED PO- NOČNEGA DELA OSTANE MRTVA

Zakonodajci ne kažejo volje, da ožive tako postavo.

Trenton, N. J. — Letos ne bo legislaturi New Jerseyja predlo- gena predloga, ki prepoveduje ponočno žensko delo v newjer- sejskih tovarnah. Liga konsu- mentov je iskala s mnogimi re- publikanskimi zakonodajci stike, da predloži to predlogo zakono- dajni zbornici, a noben zakono- dajec ni pristal nato, da je pri volji pomagati, da postane zak- on, dasiravno je senat to pred- logo sprejel še dvakrat.

Zakonodajni zbornici je bila predložena predloga, ki prepove- duje nabirati jagode otrokom in opravljati še druga dela, ko bi morali sedeti v šoli. Ta predlo- ga ima namen zadeti podjetnike, ki dovažajo otroke iz držav Pennsylvania, Delaware in Ma- ryland, ko so jagode zrele in se nabirajo sa trg. Solaki zakon, ki je veljaven v tej državi, se ne razteza na te otroke, ki se selijo iz države v državo, da zaslužijo par centov. Podjetniki jih lahko svobodno izkoriščejo.

Trocijski je še v Rusiji

Konflikt med sovjetskimi vodi- telji radi discipliniranja tro- cikstev.

Carigrad, 7. febr. — Sovjet- ski parnik “Kraani Flot”, ki je bil zadržan več dni valed vihar- ja, je večeraj priplul iz Batuma v Bospor, toda Trockijski in nje- gove družine ni na parniku.

Berlin, 7. febr. — Nemški u- radni krogi danes priznavajo, da skuša sovjetska vlada izvedeti, če bi Nemčija dovolila bivališče Trockijski na svojih tleh: Nem- ška vlada še ni dala nopenega zagotovila.

Moskva, 7. febr. — Danes je pozitivno znano, da Trockijski se ni zapustil Rusije. Govorica, da bo pripeljan v Moskvo, se nadalju- je, toda potrjena ni. Kolikor je doslej znano, se sovjetaki vodi- telji še niso odločili, kaj naj sto- re s Trockijem. Stalin zahteva, do- se Trockijski izžene iz Rusije, toda njegova žena in sin morata ostati kot talca.

Alekaj Rikov, predsednik so- jetske vlade, je proti izgonu in proti vsakim nadaljnim represal- ijam napram Trockijskim pri- stašem. V zadnjih dveh tednih je bilo aretiranih in izgnanih v Sibirijo čez 2000 trocikstov in Zinovjev, bivši predsednik ko- munistične internacionale ter Kamenjev, bivši predsednik mo- skovskega sovjeta in Trockijski svak, sta pod hišno aretacijo. Buharin je bil tudi discipliniran. Vse to je izzvalo vihar protesta v notranjih krogih komunistič- ne stranke.

NESREČA NA KRIŽIŠČU.

Tri osebe ubite.

Herrin, Ill., 7. febr. — Willi- am Stull, njegova žena in Fred Miller so bili večeraj ubiti na bliž- njem križišču, ko je vlak Bur- lington železnice treščil v njih avtomobil.

Rop v trgovini.

Chicago. — Dva oborožena bandita sta v sredo večer oropa- la trgovino s kožami na 3642 Broadway. Bandita sta odnesla denar in blago v vrednosti pet tisoč dolarjev in pobegnili v av- tu, ki ju je čakal pred poslopijem.

Hombaki na delu.

Chicago. — V četrtek zjutraj je bila vržena bomba v slašči- čarno na 715 S. Western ave. Raz- strebla je razbila šipe v oknih trgovine in v sosednjih poslop- jih. Ranjen ni bil nihče.

Papežev pakt z Mus- solinijem objavljen

Stvorjena je “Vatikanska drža- va”, v kateri bo papež spet po- svetni vladar. Vatikan se raduje velike zmage.

Rim, 7. febr. — Papež Pij XI. je danes oficijelno obvestil nunc- cije in druge cerkvene velikaše, da je sklenjena kompletna po- godba s Italijo in rimsko vpra- šanje je rešeno po 59 letih. Po- godba bo slovesno podpisana v nedeljo v Lateranski palači. Kardinal Gasparri, papeški taj- nik, podpisal v imenu cerkve in Mussolini podpisal v imenu kra- lja Emanuela.

Pogodba ima dva dela. Prvi vsebuje pogoje glede obnovljene papeške države in drugi del ob- sega konkordat s Italijo.

Papeška država vključuje kos sveta na južnovzhodni strani Vatikana do kolonade Sv. Petra. Trg Sv. Petra s kolonadami vred pripade papežu, toda Italija ga mora oskrbovati. Vatikan ima pravico zapreti trg ljudstvu, ka- dorkoli hoče. Oficijelno ime no- ve papeške bo “Vatikanska drža- va” ali “Vatikansko mesto.” Papež ima pravico zgraditi svojo železniško postajo in postaje bre- zojava, pošte in brezšičnega tele- grafa; dalje lahko postavi leta- lišče in ima pravico kovati svoj denar, izdajati novčance in uve- sti lastne pošte in znamke.

V Vatikanski državi bodo po- leg vatičanske palače tudi pa- lače Lateran, Cancelleria in Vil- la Castelgandolfo. Nadalje bo imel papež posebno privilegije do drugih cerkvenih poslopij v Rimu in cerkve s. Pavla, bazilika Loretto pri Anconi, cerkve Sv. Antona v Paduvi in Sv. Franci- ška v Assisiju.

Pogodba se glasi, da vsi zlo- čini izvršeni v Vatikanski drža- vi se imajo obravnavati pred ita- lijanskimi sodišči po državnih zakonih Italije.

Ker se je papež odrekol osta- lemu teritoriju Rima, mu je Mussolini priznal večjo odškod- nino v vsoti dveh milijard lir (\$105,000,000); polovica te vao- te se izplača takoj v gotovini ali bondih, druga polovica pa v let- nih obrokih z obrestmi vred.

Konkordat s Italijo določa, da Italijanska vlada sprejme kano- nično pravo in ga uveljavi po vsej državi. To pomeni, da bodo cerkveni zakoni glede vere, mo- rala, discipline in šolske vzgoje temeljni zakoni Italije in ne več civilni zakoni, ki so veljali v Ita- liji od leta 1870.

Ta eksperiment, ki je prvi v zgodovini modernih držav, bo najbolj zanimaj ljudem zuna- Italije. Vatikan amatra sprejetje kanoničnega prava za veliko zmago katoliške cerkve. Neki visoki teolog je rekel, da je kon- kordat s Italijo večje važnosti kakor rešitev rimskega vpraša- nja.

SNEG OVIRA SPRAVILJANJE LESA IZ ŠUM.

Zaradi tega je velika brezposel- nost med lesnimi in šumskimi
delavci na zapadu.

Tacoma, Wash. — V državah Washington in Oregon je zapa- del precej debel sneg. Sneg je tako debel, da je nemogoče spravljati les iz šum na žage. Po- sledica tega debelega snega je ta, da je splošno odslovljenih na tisoče šumskih in lesnih delav- cev. Na žagah ustavilo delo, ko pridejo debela.

Ponekje nastaja nevarnost, da poide kurivo. Tudi pomanjkanje kuriva je povzročilo, da je mar- sikatero podjetje ustavilo delo in začasno odšlo svoje de- lavce.

Nemčija ratificirala Kelloggov pakt.

Berlin, 7. febr. — Nemška zbornica je večeraj ratificirala Kellogg - Briandovo protivojno pogodbo s 227 proti 127 glasov- om.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$6.00 na leto, \$3.00 za pol leta; Chicago in Cileo \$7.50 na leto, \$3.75 za pol leta, in za inozemstvo \$9.00.

Naslov za vse, kar ima stik s "Naslov":

"PROSVETA"

2457-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year; Chicago \$7.50, and foreign countries \$9.00 per year.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

138

Datum v oglepaju n. pr. (Jan. 31-1929) poleg vašega imena na naslovu pomeni, da va mje s tem dnevom poteka naročnina. Penonite je pravočasno, da se vam ne ustavi list.

NEMŠKI DELAVCI IN AMERIŠKI.

Ponosni smo ameriški delavci, na kaj? Na svoje politične, združne in strokovne organizacije? Najbrž na to, da živimo v Ameriki in da nas izkoriščajo ameriški kapitalisti. Kajti drugače je nemogoče razumeti ta ponos, ako čitamo, koliko nemških delavcev krije pogodba, ki je sklenjena med delavskimi strokovnimi organizacijami in podjetniki. Ta pogodba krije v Nemčiji 11,140,521 zaposlenih delavcev. V Ameriki jih ne krije niti štiri milijone delavcev. Amerika ima skoraj še enkrat več prebivalcev kot Nemčija. Takoj po vojni je bilo v Ameriki več ko štiri milijone strokovno organiziranih delavcev, v Nemčiji je pa bilo kritih s pogodbo 5,986,475 v letu 1919. Te številke nam povedo, da se je število strokovno organiziranih delavcev v Ameriki znižalo, v Nemčiji pa povečalo.

Najbrž je število strokovno organiziranih delavcev v Nemčiji veliko večje, kot povedo številke o delavcih, ki so kriti s pogodbo.

Nekatere nemške delavske strokovne organizacije so izgubile bitko s podjetniki in delavci niso kriti s pogodbo. Toda v Nemčiji je značilno to, ako je bitka izgubljena, delavci ne obrnejo hrbta svoji organizaciji, kot je to običaj v Ameriki, ampak delavci ostanejo lojalni svoji organizaciji in čakajo na priliko za novo ofenzivo proti podjetnikom.

V Ameriki smo doživeli, da so se po vojni napravili poizkusi za organiziranje delavcev v raznih strokah. Tako se čitatelji še spominjajo velike stavke železarskih in jeklarskih delavcev. Stavka je pričela, še preden je bila polovica delavcev organiziranih. Ko je bila stavka v zamahu, so se vabili delavci v organizacijo. Veliko se jih je vpisalo. Nekateri trdijo, da so bile organizirane tri četrtine jeklarskih in železarskih delavcev, ko je bila stavka v polnem zamahu. Ali kje so danes ti delavci? Ali so še člani organizacije? Večinoma niso. Ako jih je še kaj, tedaj je to število neznatno.

Po vojni so bili rudarji na premogovem polju skoraj 100-odstotno organizirani. Kmalu po vojni je prišla podjetniška ofenziva. Pričela je v Alabami, kjer je bila za premogovniške podjetnike najugodnejša prilika za napad. Rudar je trajal več kot leto dni in distriktna organizacija rudarjev v Alabami je bila končno strta z brutalno silo in ker so se oblasti odprto postavile na stran podjetnikov. Od tistega časa ni več organizacije rudarjev v Alabami. Na to je pričela ofenziva podjetnikov proti rudarski organizaciji v raznih državah, dokler ni dosegla rudarjev na centralnem konkurenčnem polju mehkega premoga. Organizacija je bila potisnjena iz ene postojanke, nato iz druge, tretje itd., dokler ni boj prišel na centralnem konkurenčnem polju, ki je končal v nekaterih distriktih po junaskem odporu od strani rudarjev s popolnim porazom za organizacijo.

In če bi sedaj šteli organizirane rudarje v državah Pennsylvania in Ohio, bi jih našli prav malo.

Je pač posebna ameriška prikazen, da kadar so delavci v boju s podjetniki poraženi po daljši stavki, da se tam tudi delavska strokovna organizacija razsuje. Iz tega sledi, da se v Ameriki delavci organizirajo strokovno z vprašanjem na jeziku: "Kaj organizacija lahko stori zame?" V Evropi je stvar drugačna. Ako so delavci poraženi, se skušajo boljše organizirati. To je, da študirajo napake, ki so bile napravljene v teku stavke in se pripravljajo za novo ofenzivo, o kateri so prepričani, da bo uspešna, ker se bodo ogibali starih napak. Delavci ostanejo še nadalje lojalni svoji organizaciji in plačujejo mesečne prispevke, kakor da bi se bila organizacija vrnila zmagovita iz boja s podjetniki. Izjeme seveda niso tu, tudi in sicer tam, ako so delavci vsled prestanega boja tako gospodarsko opešali, da ne morejo plačevati več prispevkov. Navadno se vrnejo takoj v organizacijo, ko se je njih položaj toliko izboljšal, da lahko plačujejo mesečne prispevke.

Na kratko povedano: Evropejske delavce preveča drugi duh glede njih strokovnih organizacij, kot ameriške,

vrh tega se zavedajo več ali manj, kakšna naloga je odkazana delavskim strokovnim organizacijam v bojih za izboljšanje delavskega življenjskega položaja, medtem ko je ta zavednost med ameriški delavci zelo pirla.

VESTI IZ NASELBIN

Nekdaj in sedaj.

Springfield, Ill. — V teh dolgih zimskih večerih včasih pride človeku na misel doba mladinskih dni, kako je bilo takrat, in sedaj. — Letošnje zimsko vreme je dokaj vrtoglavo, je vsako jutro drugačno; enkrat toplo, potem hladno in sneg, ki pa se mu še ni posrečilo, da bi obstal. Ga menda sapa odnese proti vzhodu. Prihde hudi nali, nastane hladneje in mraz, da vse pomirne in ceste so kot steklene. Vsled tega je zelo nevarno voziti z avti, ko so vse ceste polne ledu. Avtne količije so v takem vremenu številne. Človek misli ustaviti svoj avto, pa zdrži v napačno smer, ali pa butne v drugega. Je torej križ, velik križ z avtom na takšnih cestah, ki so pokrite z ledom.

V starem kraju smo ob takih prilikah imeli veliko veselja s sankami. Dečki smo vlekli sanko na bližnji hrib, sedli nanje, pa smo zdrknili v dolino kakšno miljo daleč. To je bilo veselje! Bil si pač vesel časi v naših mladih dneh, dokler je trajalo, kajti kakor hitro je deček malo dorastel, je že moral služiti h kmetu, ki je imel veliko dela in dovolj kruha, tako so mi rekli stari. Ko sem dosegel dvanajst let, se nisem nikdar več vozil na sankah, ker sem moral delati; cepil sem v zimskem času drva, kar me je zelo utrdilo.

Prišla je v deželo velika noč in stari oče je prinesel bariglo vina, ki je zrastle na Debelem hribu pri Prinskovem. Bil smo skupaj pri kosilu — gospodar in gospodinja, stari oče pa stari mati, deda in pastir, v moji oabi. Pojedina pa je bila takšna, da sem se čudil. Kolači in pogače, pirhi vseh barv, bel kruh, ocvirkovana pečica, hren in krača, in še veliko drugih apetitnih jedstvin, ki so bile vse seveda blagoslovljene, kot se je to spodobilo. Potem je stari očka odprl bariglo z vinom, točil pa je rujno vince le v en sam glazek, ker več jih ni bilo, pa smo se vrstili. Stari očka pa je tudi meni natočil in dejal, naj pijem, ker velika noč je, treba da vsak pije. Gospodinja pa je bila drugačnega mnenja in je takoj zavpila na ves glas: "Pastir pa že ne bo vina pil! Pastir je pastir in ne bo ga pil pa ga ne bo!"

Stari oče je rekel, da naj on reče kar hoče, jaz pa da sem le "fejst" fant. Vstal sem od mize, šel v hlev in sedel poleg telčka ter se zjokal. Hudo mi je bilo, ker sem si mislil, da tako mlad človek, pa je tako zavržen na tem svetu. Telček me je opazoval s tistimi debelimi očmi, potem pa mi pravim: "Saj ti tele nisi nič boljše od mene."

V tem trenutku so se odprla vrata hleva in k meni pristopi stari oče z velikim kosom ocvirkove potice pa z glazkom vina smehljaje se in moleč mi oboje, češ, naj vzamem in pijem, kajti velika noč je v deželi...

Solo smo takrat pohajali do 12. leta. Učili so slovenski in nemški. Seveda so učili tudi računstvo in kajpak veronauk, ker brez tega se ne pride v nebesa, čeprav se brez tega prav lahko živi kjerkoli. Ko sem bil star 15 let, sem odšel delat v Trbovlje, potem v Ljubljano, nato na Gorenjsko, Koroško, Nizje Avstrijsko in zgornjo Štajersko, itd. In nikjer me niso vprašali, ko sem dobil delo, če znam meliti, delodajalec pa me je vselej vprašal, če znam to ali ono delo opravljati.

Razlika med starokrajskimi in ameriški šolami je pač velika. Tu pohajajo šolo do 16. leta, pa sila malo razumejo, nekoliko pisanja, čitanja, računanja in zemljepis, itd. Eni izmed teh so seveda boljše glave kot drugi, pa kar vsi skupaj "ribljejo" naprej. V Sloveniji je bilo drugače. Učitelj je šolarje, ki so "imeli trde glave" pošiljal nazaj v prvi in drugi razred. To je bila kazen. Težko je bilo v višjih razredih, v katerih je podučeval nadučitelj. Ako nismo znali tega ali onega, pa je pela palica; "nabiskal" nas je po dani z njo in po sedalu, da se je še dolgo poznalo črne lise od

udarcev. Povrhu tega pa nam je še laze pulil in ušesa "navijal". Ker itak vse mine, je tudi ta doba prešla, ko so nam v glave "utepali" učenje, tako namreč upam.

Učence, ki se še sedaj uč.

Cvetoča mesta hira jo...

Chisholm, Minn. — V dolžnost si štejem, da napišem par besed za naš list Prosveto, ki je največji slovenski dnevnik v Ameriki. Razume se, ako bi hotel obširno pisati o mojih doživljajih, ki so se dogodili za časa mojega 30 letnega bivanja na železnem okrožju v Minnesoti, bi treba spisati celo knjigo. Rekel sem pa, da napišem le par besed.

Nekdaj cvetoča mesta Ely, Chisholm in druga, ki so bila še pred par leti polna življenja pa zadovoljstva, so prišla hirati, posebno v preteklem letu, ko so prevzele velikemu številu delavcev parne lopate zaslužek. Najbolj smo seveda prizadeti pri tem preobratu starejši delavci, ki smo takorekoč priklenjeni na železno industrijo. Svoje prihranke smo zabili v svoje domove, sedaj pa je njih vrednost padla pod ničlo. Mnogi zapuščajo svoje domove in gredo v druge kraje, kjer se jim obetajo boljše razmere.

Prav malo dela je sedaj v teh krajih še posebno v zimskem času, kajti tudi parne lopate se u-maknejo v delavnice in popravilnice, kjer jih popravijo in pripravijo za pomladno delo. Letos je tu hud mraz. Skoro ves januar je živo srebro v toploti stalo pod ničlo. Skoro vsaki drugi dan so bili sneženi viharji. A kljub vsem tem viharjem in silnemu mrazu ni oviral mojih prijateljev iz so-sednjih naselbin in mest, da so me veselo presenetili ravno na moj 49. rojstni dan, ki je bil zaenot tudi 25letnica mojega zakon-skega življenja. S tem so mi pokazali, da mi žele dobro. Imeli smo se dobro, poleg petja in godbe je bilo vsega obilo na mizi. Noč nam je potekla prehitro, pa smo "potegnili" kar naprej do drugega jutra in do drugega dne opoldne.

Iskre na hvala vsem za darila! — John Arko, 317 Second ave., Chisholm, Minn.

Barbertonske vesti.

Barberton, Ohio. — Rad bi malo odgovoril dopisovalki tam nekje iz Wisconsina, pa se mi ne ljubi. V naznanje pa vsem ti-stim, ki mislijo, da so res Slo-venci v Barbertonu, tako napre-dovali, da kmalu ne bodo potrebovali "gospoda", da se motijo. Verska prosperiteta je tukaj še vedno taka, da bi namesto ena-ga brez nadaljnjih posledic la-hko dva prav po kraljevsko redili.

Gotovo je, da se vrste zaved-nih rojakov množijo, zato pa stranka, ki še vedno veruje v posmrtna nebesa, toliko bolj divja, se žrtvuje in kopiči tiso-čake. Za koga?

V soboto dne 26. jan. je imelo tukajšnje društvo "Triglav" št. 48 SNPJ veselico. Ta zabava je bila od strani članstva zelo sla-ba obiskana, vesele smo pa na-redili še prilično vsoto čiste-ga dobička. Lepa hvala vsem ude-ležencem! V soboto, to je dne 2. feb. je tukajšnje angleško poslujoče društvo "Buckeyes" št. 426 SNPJ imelo veselico. Ka-kor vedno je bila tudi ta vesel-ica v velikem številu obiskana. Želim obilo uspeha in mnogo no-vih članov. — V soboto dne 9. feb. bo pa angleško poslujoče društvo JSKJ priredilo plesno zabavo. Drugi dan, v nedeljo 10. feb. vsi člani društva "Do-movina" na sejo. Pri tem dru-štvu so po večini zastopane vse stranke. Deluje bolj za zedinje-nje Slovencev in je v vseh ozir-ih nepriestranski. Od začetka pa do nekaj časa nazaj je to društvo prav lepo napredovalo, zadnje čase pa n a v d u s e j e bojema. Prošeni ste torej vsi člani omenjenega društva, ki boste čitali te vrstice, da se pri-hodnje seje za gotovo udeležite. Gospodarski odbor bo podal po-ročilo, seja pa ima skleniti o bo-dočem poslovanju. Toliko v prijazno obvestilo.

Pozdravi! — Joseph Hiti.

Društvene aktivnosti.

Strabane, Pa. — O delavskih razmerah ne bom poročal, ker je itak vsakemu znano, da po zad-nji stavki premogarjev so se razmere znatno poslabšale ne sa-mo v premogarski industriji, ampak tudi po drugih, kar jih je v teh krajih. Najboljše je se-veda na premogovem polju in kaže, da bo še celo slabše, če se ne pripeti kakšen izreden "ču-dež."

Sedaj smo v dobi prireditve. Dne 9. feb., kakor sem poročal v Prosveti dne 6. feb., priredi dramski klub "Soča" v dvorani društva "Postojnska jama" št. 138 SNPJ zanimivo igr "Da-vek na samec." To bo najbrž zadnja prireditev v tem predpu-stu v naši naselbini.

Morda bo kdo rekel, če nimam kaj drugega poročati, naj tudi to pustim. Res, je tako: se stri-njam. Pred nami je 9. redna konvencija SNPJ in ta ter pri-hodnji mesec se vrše volitve de-legatov pri naših društvih. Pri društvu št. 138 SNPJ bomo vo-lili delegata na redni mesečni seji dne 17. feb. Treba bo ukre-pati glede pravil, da se delega-tu da potrebna navodila in na-sveti. Članstvo našega društva naj se zainteresira za jednotne in društvene interese. Ni dovolj, da se plača assessment, ampak je treba aktivnosti, kajti član, ki ni aktiven, je takorekoč mrtev, tako tudi organizacija, če ni ak-tivna, leze v propast. Dolžnost naša je, da smo aktivni, pa ne samo sedaj, temveč vedno. Pazi-ti moramo, da ohranimo našo jednoto na zdravi podlagi ter da jo vedno izboljšujemo.

Povdarjam, da ni dovolj, da se plača assessment, kar je seve-da glavni pogoj za obstanek or-ganizacije, treba je aktivnosti in življenja v njej, in to je na zborovanjih in sejah, debatah in dopisih, agitaciji in sličnih stva-reh, ki naredijo društvo ali or-ganizacijo aktivno. Zato pa je po-trebno, bratje in sestre, da pri-dete na vsako društveno sejo, da se pogovorimo o našem bodočem delovanju za lastno korist, kajti organizacija SNPJ je naša last in kakršno je njeno članstvo, takšno bo organizacija. Oglašaj-te se v glasilu Prosveti in v dnevniku, ki je last naših vseh čla-nov te velike organizacije.

Dopisnike iz naše naselbine bi lahko precej kritiziral, dasi sam spadam med nje. Kdor čita Pro-sveto in pozna našo naselbino in naše življenje, bi prav lahko sklepal, da tu živimo sami ana-labeti, zato pa peresa v roke in na delo v splošno korist za našo jednoto. John Zigman.

Davki nas tlačijo!

Neelyville, Mo. — Zelo rad čit-am Prosveto, iz katere zvem, kako se godi po svetu. Pa bo morda tudi koga zanimalo zve-deti, kako gospodarimo v Butler okraju, katerega glavno mesto je Poplar Bluff. Slovencev v njem ne živi veliko, ker večina nas je na farmah v tej okolici.

Naj sporočim rojakom širom Amerike, da se ne moremo pre-več pohvaliti z uspehom farmo-vanja, kajti že tri leta nam niso bili bogovi nič naklonjeni. Po-legtega nas je obiskal, ali zadel, silni tornado maja meseca leta 1927, ki je bil porušil precejšen del mesta, zraven tega tudi po-slopje sodišča. Farmarji so ho-teli, da se starega popravijo, mest-na gospoda pa je dolocila, da se postavi novega. Ta odločitev je padla namreč pri volitvah, ko so oni napeli vse sile in takorekoč prisilili, da je bila zmaga na nji-hovi strani. Na starega leta dan sem imel priliko ogledati si no-vo stavbo, ki bo gotova letos maja meseca. Res, krasna stav-ba, da jo je škoda za tiste, ki bo-do v njej sedeli pri državnem koritu, kajti največ bo advoka-tov. Farmarji pa bodo lepo pla-čevali vsoto, ki znaša nič manj kot dvestopetinsedest tisoč.

Neki politični prefriganec je izračunal, da vsaka odrasla ose-ba bo plačala na leto \$140, kar bo trajalo 20 let. Se nismo pla-čali državnih kanalov, pa že i-mamo drugo breme na svojih ra-mah. Na ta način bodo že naši bojae poskrbeli, da ne bomo o-bogatel, da ne bomo nikoli nič imeli. Polegtega pa se še naj-dejo rojaki, ki bi radi postavili božji hram in gospoda dobili, po-tem pa še vrag si ga vedi kaj vse.

Za letošnje zimo smo dobili dne 2. februarja prvi sneg, imeli pa smo dosedaj veliko vode in poplave.

J. Lipavšek, Box 245, Neelyville, Mo.

Ivan Melak:

OPAZOVANJA

Papež sklicuje zbor.

Rim poroča, da papež skliče koncilni zbor ali takozvani ekumenikalni koncil v prihodnjem letu. Zadnji zbor te vrste je bil leta 1870. Takrat je papež še imel svojo državo, kraljestvo tega sveta, toda Garibaldi je re-volucionarne čete so vsvojile Rim in ekumenikalni zborovalci so zbežali, ne da bi bili zaključili zborovanje. Bogleme slabo je "sveti duh" čuval svoje izvoljen-ce...

Nekateri ameriški smokarji, ki poznajo katoliško cerkev le po imenu, pišejo te dni, da je skli-cavanje koncilu dokaz "demo-kračnosti rimske hierarhije", češ, da je to nekaka najvišja zbornica, ki sprejema dogme in daje smernice cerkvi.

Daleč je to od resnice. Kon-cil ni višji od papeža. Papež sam lahko proklamira nove dog-me, če hoče. Koncilu sploh ni, če ga ne skliče papež. In da pa-peži nimajo radi koncilov, doka-zuje zgodovinsko dejstvo, da so koncilu večkrat redki. V vseh 1800 letih, kar obstoji rimska cerkev, je bilo samo dvajset takih kon-cilov ali zborov. Večkrat je po-teklo več sto let brez zbora; na primer 19. zbor se je vršil v Trentu leta 1563, potem pa ni bilo tristo let nič.

Koncil je nekaj posvetovalni senat v absolutni monarhiji, ki zbora samo takrat, ko se zljubi "svetemu očetu". V lepem srednjem veku, ko sta bila včas-i po dva ali trije papeži — enkrat so bili celo štirje — je vsak papež sklical svoj koncil in po-tem so se kavsali, da je bilo vse-selje. Na vsakem koncilu so se kavsali in včas so koga sežgali na grmadi. V Konstanci leta 1415 so sežgali Jana Husa med

Avanture Mirka Vehovca

Spomina na mehške Indijance pridem med Slovence. Tako niso lepi. Časnikarji se za-nimajo zanj.

Mr. Mirko Vehovec, ki potuje peš iz Buenos Airesa v New York, poroča z dne 31. januarja iz Montereyja v Mehiki uredništvu "Prosvete":

"Moja največja preglavica je, ker sem nevede angleškega jezika. Sicer upam, da se kmalu naučim spotoma, ker je mnogo angleških besedi podobnih špan-skim in nemškim. Dokler se ne naučim, se bom težko zgovoril s časnikarji v Združenih državah.

Španski listi po Centralni A-meriki in Mehiki so veliko pisali o meni. Povsod, kamor pridem, me listi povabijo v uredništva na razgovor in potem prinesejo opise vsega mojega potovanja. Čim pridem v San Antonio, Te-xas, se potrudim, da me španski tolmači predstavijo angleškim časnikarjem. Tam je tudi špan-ski list "La Prensa", ki se bo go-tovo tudi zanimal.

Nikjer na vsem mojem poto-vanju nisem zatajil moje na-rednosti; povsod povem, da sem Slovenec in Jugoslovane. Saj se povsod tudi javim oblastem. Pri besni nosim knjigo s podpis-i, v kateri so podpisani tudi m-nogi veljaki z datumi podpisa vred. Imam tudi angleške podpise A-merikancev iz Nikaragve.

Smejal se bi, če bi vedeli, ka-ko se pripravljam za moje raz-govore v Združenih državah. Vsak večer, predno se uležem, sestavljam na papirju posamez-ne stavke in odgovore tega, če-sar se najbolj potrebuje, tako da bom imel vse pri rokah. No, saj je bilo tako tudi z mojo špa-nščino od začetka.

Ako mi pojde vse po sreči, upam, da bom meseca maja že v Chicagu. Ne mislim se nikjer muditi in sam komaj čakam, da pridem med Slovence. Tako mi zdi, kakor da bi šel dom-ko grem v Združene države. Ni nič čudnega. Človek je že si-t teh tujih in čudnih obrazov. Vsak dan drugi, divji in nezna-čajni, druge navade, drugi ča-si itd. Povrhu tega so ljudje zelo surovi. Pošteni Mehika-nci se mi kar čudijo, da se upa-m brez orožja takole potovati, pa si mislim, da bi me ne bilo davno med živimi, če bi bil ne-orožje pri sebi. Ubiti človek med temi divjaki ni nič.

Imel sem slučaj, ko sem v ki vasi vprašal moža, kje v kraja pot do bližnjega mesta. Ponudil se mi je takoj, da vodi seveda za plačilo. Ljub-njivo sem odklonil njegovo nu-dbo, še mu zahvalil in ča-lam du cigareto. Nekaj časa stal in gledal za menoj, po-tem je začel vpiti: "Kabron, če ga zdel, gringo" itd. — sama "pa" imena. Kaj sem hotel d-gega kot hinavsko se smehljat zlobenem in mirno iti dalj-Res so se mi že pristudili ti l-jje in komaj čakam, da prid-v v kraje, kjer pošteno ravna-potnikom.

Pri ameriškem konzulu v

hiki sem dobil vizum za eno to brez vsakih sitnosti. Re-mi je tudi, da se vizum lahko daljša, če bom potreboval časa. Imel sem dobro prip-čilo od nekoga Amerikanc-katerim so me seznanili na-jaki v Mehiki. Zena tega A-rikanca se je zelo zanimala moje potovanje. Ta ameri-gospa, ki je predsednica žen-ga društva in proučuje raz-v Južni Ameriki ter vodi po-vanja, mi je veliko pomagala Ob prvi priliki pošljem daljnje poročilo. Iskren bra-pozdrav vsem rojakom po A-riki. — Mirko Vehovec, potnik.

Samomir ženske.

Chicago. — Wanda Zel, 37 let, se je v sredo usmr-plinom v svojem stanovu 4441 Greenview ave. V pos-lnem pismu svojim sorodni-ki je bilo najdeno v njeni ki je bilo rečeno, da je smrt iz-hod, da se reši trpljenja, ga ji povzročale finančne p-koče.

Otrok zgorel.

Chicago. — Dveletna Ol-rik je umrla radi opeklin, re je dobila, ko je njen sta-bratec odprl vrata pri peči plamen bruhnil v otroka.

Bravissimi italiani, e l'ammiraglia pontificia resta, infine in possedimento dell'isola medicea, col suo nobilito portai. Si erano senza postulare, senza trarre e senza abbassare neppure un briciolino, addosso, sporciziona in ragnuolo porta postulare — se qualcuno detestava postulare lo sventolava il fiore Chingua e via bravo come si flette. Cito — si ammazza, ne grido al cinder. Fido al di sotto ka-

dar van je dron. Nohno ammazza al no mti, mazzalini evviti al pdr al pdr. Vj l'abbia detto le-
mentini van, col vidi al ga mter mter in d'abbia, e
to l'abbia detto. Ah no grappato al l'abbia, l'abbia un vidi
l'abbia un vidi l'abbia un vidi l'abbia un vidi l'abbia un vidi
Adams St. State 1900.

Priseljevanje in izseljevanje Jugoslovancev

Pred kratkim je bilo obelodinjeno letno poročilo generalnega priseljenjskega komisarja Zdrženih držav za fiskalno leto 1928. Fiskalno leto je doba, ki začne 1. julija in konča 30. junija nastopnega leta; fiskalno leto 1928 je torej leto dni do 30. junija 1928. Objavili smo za splošno podatke tega poročila. Tukaj se hočemo baviti predvsem s statistikami, ki se tičejo priseljevanja in izseljevanja Jugoslovancev.

Iz teh podatkov je razvidno, da se je število Južnih Slovanov v Zdrženih državah vsled protitka izseljevanja nad priseljevanjem zmanjšalo za 1078. Od teh 1011 je bilo inozemcev in 67 naturaliziranih državljanov jugoslovanske narodnosti.

V fiskalnem letu 1928 prišlo je v Zdržene države 3317 Južnih Slovanov (t. j. Slovencev, Hrvatov, Srbov in Bulgarov) in odšlo iz Zdrženih držav 4395. Od teh zadnjih je le 2358 izjavilo, da odhajajo za stalno in le 1803 izmed poslednjih je izjavilo, da se izseljujejo za stalno v Jugoslavijo. Razun teh je odšlo v Jugoslavijo, da se tam za stalno nastanijo, 328 oseb drugih narodnosti, skupaj torej 2131 oseb.

Ameriška vlada klasificira Južne Slovanse še vedno po nekem čudnem pravilu; zato moramo ravnati se po tej klasifikaciji. Statistike priseljevanja navajajo sledeče jugoslovanske "narodnosti": 1) "Bulgare-Srbe-Črnogorce", 2) "Hrvate-Slovence" in 3) "Dalmatince-Bosance-Hercegovce". Prihajajoči in odhajajoči inozemci pa so sploh razdeljeni v "priseljence" (immigrants) in "nepriseljence" (non-immigrants) oziroma v "izseljence" (emigrants) in "neizseljence" (non-emigrants). Priseljenci so oni, ki prihajajo v Zdržene države iz stalnega bivališča v inozemstvu. Nepriseljenci so inozemci, ki prihajajo v Zdržene države na obisk, kakor tudi tukaj nastanjeni inozemci, ki se vračajo v Zdržene države po začasnem obisku v inozemstvu in posledno so neizseljenci oni inozemci, ki odhajajo iz Zdrženih držav po začasnem obisku tukaj oziroma ki so nastanjeni v Zdrženih državah in odhajajo na začasn obisk v inozemstvu. Povrh teh prihajajočih in odhajajočih inozemcev statistike navajajo število ameriških državljanov, ki odhajajo iz Zdrženih držav z namenom, da se za stalno nastanijo v inozemstvu.

V fiskalnem letu 1928 prišlo je v Zdržene države 1564 priseljencev in 1753 nepriseljencev jugoslovanske narodnosti

(vsevi Bulgare) in odšlo je iz Zdrženih držav 2291 izseljenec in 2037 neizseljenec.

Po zgoraj označenih narodnostnih skupinah je bilo pripuščeno v Zdržene države priseljencev skupaj: 1) Bulgarov, Srbov in Črnogorcev: 1196, 2) Hrvatov in Slovencev: 1847 in 3) Dalmatincev, Bosancev in Hercegovcev: 275. Odšlo pa iz Zdrženih držav: 1) Bulgarov, Srbov in Črnogorcev 2228, 2) Hrvatov in Slovencev: 975 in 3) Dalmatincev, Bosancev in Hercegovcev: 1125. Prva skupina prikazuje torej primanjkljaj 1033 oseb in tretja skupina primanjkljaj 850 oseb. Edina skupina Slovencev in Hrvatov je vsled prebitka priseljencev nad izseljevanjem pridobila na 872 oseh.

Po starosti več kot polovica vseh pripuščeni oseb (točno 56%) je bilo v starosti od 16 do 37 let. Nasproti temu 80 odstotkov izmed odhodnikov je bilo v starosti čez 30 let.

Zakonsko stanje vseh pripuščeni je bilo: 1065 samcev, 2152 poročenih, 96 ovdovelih in 4 razporočenih. Odhodniki pa so v tem pogledu takole: 1470 samcev, 2708 poročenih, 144 ovdovelih in 6 razporočenih. Od pripuščeni je bilo 339 otrok pod 16. letom in od odhodnikov 86 takih otrok.

Po spolu je bilo pripuščeni (priseljencev in nepriseljencev) 1924 moških in 193 žensk. Izšlo pa se je za stalno iz Zdrženih držav v jugoslovanskih skupinah 1819 moških in 472 žensk.

Vsi priseljenci so imeli sledeče vsote denarja s seboj: 1901 jih je imelo \$50 in več, 879 jih je imelo manj. Skupaj so izkazali \$294.494, oziroma vsak izmed naštetih 2780 oseb povprečno \$106 vsak. 2311 jih je plačalo samih za vozni list, za 1006 jih pa so plačali sorodniki ali kdo drugi. Priseljenci pa (v ožjem zmišlu besede) so bili približno enako razdeljeni, t. j. 764 je plačalo iz svojega in za 800 je bilo plačano od drugih. 2851 jih je prišlo k sorodnikom, 334 k prijateljem in 132 k nikomur.

Pisarnost odraslih priseljencev je bila sledeča: 2885 znalo je čitati in pisati, 1 je znal čitati, ali ne pisati in 92 jih ni znal ni pisati ni čitati.

Skupno število oseb jugoslovanskih skupin, ki se je povrnilo iz Zdrženih držav na trajno ali začasno bivanje v inozemstvu, je bilo 4328, ne vatevi seveda ameriških državljanov. Skoraj polovica teh "povratnikov" (47.7%) je stanovala v Zdrženih državah od enega do pet let, ali bilo jih je 33, ki so bili v Zdrženih državah več kot 25 let. Od teh je 26 odšlo za vedno iz Amerike in 7 začasno.

Od naturaliziranih ameriških državljanov jugoslovanske narodnosti odšlo je za stalno iz Amerike 67 (od teh je bilo 62 moških in 15 žensk). 58 izmed teh je imelo več kot 30 let. Njihovo zakonsko stanje je bilo: 29 samcev, 35 poročenih in 3 ovdovelih. 47 izmed njih je stanovalo v Zdrženih državah dalje kot 10 let.

Statistika navaja zadnje stalno bivališče 1564 jugoslovanskih priseljencev (v ožjem zmišlu besede). Prišli so iz sledečih držav, v katerih so stanovali vsaj leto dni pred odhodom v Ameriko: 1 iz Albanije, 66 iz Avstrije, 7 iz Belgije, 129 iz Bolgarske, 137 iz Čehoslovakije, 13 iz Francije, 9 iz Nemčije, 10 iz Grške, 3 iz Madjarske, 58 iz Italije, 5 iz Poljske, 7 iz Švicarske, 1002 iz Jugoslavije in 4 iz drugih evropskih držav — skupaj iz Evrope 1564. Nadalje — iz Sibirijske 1 iz ostale Azije 1, iz Kanade 70 iz Mehike 14, iz Kube 6, iz drugih dežel Zgornje Indije 2, iz Južne Amerike 11, iz Afrike 2.

Iz Amerike so Južni Slovani odšli v sledeče države, ki so jih naveli kot svoje bodoče bivališče (te številke vključujejo izseljence v ožjem zmišlu besede in tudi odšli naturalizirane ameriške državljanov): v Evropo 227, namreč 2 v Albanijo, 334 v Avstrijo, 2 v Belgijo, 99 v Bolgarsko, 21 v Čehoslovakijo, 1 v Dansko, 2 v Francijo, 7 v Nemčijo, 1 v Angleško, 3 v Grško, 21 v Italijo, 4 v Poljsko, 13 v Rumunsko, 7 v Rusijo, 5 v Švicarsko, 2 v evropsko Turčijo, 1803 v Jugoslavijo. Razun teh je odšlo v Azijo 9, namreč 1 v Perzijo, 6 v Turško in 2 v Palestino. V druge ameriške dežele je odšlo 19, namreč 5 v Kanado, 3 v Kubo, 2 v druge dele Zgornje Indije, 1 v Brazilijo in 8 v druge države Južne Amerike. V Avstrijo je odšel 1 in v Afriko tudi 1.

Poklic naših priseljencev je bil sledeči: 29 profesionalcev (namreč 13 duhovnikov, 1 električar, 1 inženir, 7 uradnikov, 2 zdravnikov, 3 učitelji in 2 drugih profesij), 88 kvalificiranih delavcev, 384 raznih poklicev in 1063 brez poklica.

Naši izseljenci, vatevi odšli naturalizirane državljanov, so bili po poklicu: 48 profesionalcev (3 gledališki igralci, 1 arhitekt, 3 duhovniki, 3 električarji, 3 inženirji, 3 odvetniki, 2 književniki, 2 godbeniki, 2 uradniki, 9 zdravnikov, 4 učitelji in 11 drugih), 222 kvalificiranih delavcev, 1600 delavcev raznih strok in 488 brez poklica. Postavek "brez poklica" vključuje otroke.

Iz Jugoslavije same prišlo je l. 1928: 1386 priseljencev (517 moških in 869 žensk) in 74 nepriseljencev (43 moških in 31 žensk). Skupaj torej je v tem fiskalnem letu prišlo iz Jugoslavije 1460 inozemcev. Odšlo pa je v Jugoslavijo 1941 izseljenec (1574 moških in 367 žensk) in 148 neizseljenec (148 moških in 42 žensk), skupaj torej je odšlo 1722 inozemcev iz Zdrženih držav v Jugoslavijo.

Iz Jugoslavije so bili priseljenci sledečih narodnosti: 40 Čehov in Moravcev, 308 Bulgarov, Srbov in Črnogorcev, 664 Hrvatov in Slovencev, 40 Dalmatincev, Bosancev in Hercegovcev, 1 Anglež, 1 Francoz, 212 Nemcev, 7 Grkov, 22 Židov, 1 Irec, 20 Italijanov, 27 Madjarov, 3 Rumunci, 2 Rusi, 2 Ukrajinci, 1 Skandinav, 1 Skot, 42 Slovakov, 2 Sirijanca, 20 Turkov, 5 drugih narodnosti; skupaj 1386. V Jugoslavijo kot deželo bodoče nastanjenosti so odšli ljudje sledečih narodnosti: 1 Armeneec, 16 Čehov in Moravcev, 1239 Bulgarov, Srbov in Črnogorcev, 494 Hrvatov in Slovencev, 23 Dalmatincev, Bosancev in Hercegovcev, 1 Anglež, 2 Francozi, 68 Nemcev, 2 Grki, 2 Židi, 7 Italijanov, 6 Madjarov, 10 Rumuncev, 3 Rusi, 4 Ukrajinci, 72 Slovakov, 1 Turk; skupaj 1941. Poleg teh je odšlo v Jugoslavijo kot nameravano deželo bodoče nastanjenosti 54 naturaliziranih ameriških državljanov sledečih narodnosti: 2 Čeha in Moravci, 31 Bulgarov, Srbov in Črnogorcev, 16 Hrvatov in Slovencev, 2 Nemci in 1 Madjar. Nadalje je odšlo v Jugoslavijo za stalno 35 tukaj rojenih Amerikancev (bržkone otroci zgoraj navedenih ameriških državljanov).

Od 1564 jugoslovanskih priseljencev (v ožjem zmišlu), pripuščeni tekom fiskalnega leta 1928 rodilo se je: v Albaniji 1, v Avstriji 42, v Belgiji 1, na Bolgarskem 138, v Čehoslovakiji 140, na Danskem 1, na Francoskem 1, na Nemškem 11, na Grškem 16, na Ogrskem 7, v Italiji 9, na Poljskem 7, v Rusiji 3, na Rumunskem 8, v Švici 1, v Jugoslaviji 1068 (skupaj v Evropi 1540); nadalje v Kanadi 13, v Mehiki 2, v Zgornji Indiji 1, v Centralni Ameriki 1, v Brazilu 5, v ostalih južnoameriških deželah 2 (skupaj v Amerikah 24).

Tekom navedenega fiskalnega leta je na račun jugoslovanske kvote prišlo 665 priseljencev. Izvenkvotnih priseljencev pa je bilo 2331, namreč 472 žena ameriških državljanov, 372 otrok ameriških državljanov, 1458 povratnikov (tukaj nastanjenih inozemcev na povratku iz obiska v starem kraju), 13 duhovnikov, 1 duhovnika žena, 2 profesorja, 17 dijakov in 1 žena ameriškega vojaškega veterana. Nadalje je prišlo 151 nepriseljencev (v zmišlu zakona od l. 1924), namreč 16 diplomatičnih uradnikov, 25 v svrhu začasnega posla, 54 začasno na obisk in 55 v tranzitu (namenjenih v druge dežele). Skupaj iz Jugoslavije je prišlo torej 3147 inozemcev.

Nekateri niso bili pripuščeni v Zdržene države. Skupno število neprispuščenih je bilo 138 oseb. Priseljenjska oblast jih je odbila iz sledečih razlogov:

radi slabomnosti 1, radi konstitucionalne in psihopatične inferiornosti 1, radi tuberkuloze 3, radi ostudnih boleznih 4, radi nesposobnosti za zaslužek 3, kot spremljevalec izključene inozemca 1, kot priseljenci, ki niso bili v kvoti in izven kvote, 15, radi pomanjkanja prave javne vize 96, brez vize in kvote 8, radi blaznosti 1, kriminalci 2, nepismeni 1. Od izključenih oseb je bilo 116 moških in 22 žensk.

Tekom fiskalnega leta je bilo mnogo Jugoslovancev deportiranih iz raznih vzrokov. To so vsi taki, ki so se stanovili v Zdrženih državah. Število deportiranih je bilo 273. Od teh je bilo deportiranih 17, ker so padli na breme javnega dobrodelstva (public charge), 1 radi mentalnih in fizičnih hib in 20 radi kriminalnosti in nemoralnosti. Ostalih 235 je bilo deportiranih radi raznih vzrokov: največji del njih (192), ker so prišli v državo brez veljavne vize; 1 dijak je bil deportiran, ker je prenehal biti dijak. 8 oseb pa radi tega, ker so tukaj ostale čez dovoljeno dobo začasnega bivanja, 10 radi kršitve kvotnega zakona, 2 radi pomanjkanja potnega lista, 4 radi "kršitve zakona", 1 kot kontraktni delavec, 5 kot osebe, ki bi mogle pasti na breme javnega dobrodelstva, 8 radi vstopa v državo brez pregleda, 3 radi vstopa v državo brez dovoljenja in 1, ker se je povrnil v deželo tekom enega leta od dne, ko je bil deportiran.

Deportirani so bili v sledeče dežele: 1 v Albanijo, 2 v Avstrijo, 25 v Bolgarsko, 7 v Čehoslovakijo, 2 na Francosko, 1 v Nemčijo, 2 na Grško, 1 na Ogrsko, 12 v Italijo, 38 v Rumunsko, 1 v Rusijo in 158 v Jugoslavijo — skupaj v Evropo 250; nadalje 18 v Kanado, 2 v Kubo, 1 v Južno Ameriko, 1 v Mehiko in 1 v Avstralijo.

Tekom navedene dobe je bilo deportiranih v Jugoslavijo 231 oseb, od katerih so bili: 2 Čeha in Moravci, 51 Bulgarov, Srbov in Črnogorcev, 100 Hrvatov in Slovencev, 7 Dalmatincev, Bosancev in Hercegovcev, 25 Nemcev, 1 Grk, 1 Italijan, 2 Madjari, 1 Poljak, 6 Rumuncev, 31 Slovakov in 4 drugih narodnosti. Za prevoz deportiranih oseb se je plačalo sledeče: za 141 oseb so plačala parobrodne družbe, za 78 Zdržene države, na lastne stroške je odšlo 10 in 2 sta plačala z delom na brodu.

FLIS.

Strojevodje se pogovarjajo: "Zakaj si pa kar iznenada zateval, da te dajo proč od lokomotive?"

"Veš, malo babjeveren sem. Ko sem povozil trinajsto žrtev, sém si dejal: Stoj, bolje da nehaš — lahko se ti pripeti nesreča."

Vabljeni ste da se pridružite našemu Velikonočnemu skupnemu potovanju v stari kraj

na prikljubnem parniku Francoske linije "Paris" ko isti odpluje iz New Yorka v noči med 15. in 16. marecem 1929.

Potniki tega potovanja bodo dopeljali v stari kraj na Cvetno nedeljo, volj zgodaj toraj za Veliko noč.

Potnikom se bodo nudile ugodnosti skupnega potovanja.

Veliki kufri se v New Yorku raje prav do Ljubljane, Zagreba, Trsta.

Kdor se prej prijavi, ta bo boljši prostor dobil. Zato ne odlašajte! Zlasti naj se čim prej prijavijo državljani da jim dobimo povratne dovoljenje iz Washingtona.

Pišite po nadaljna pojasnila o tem in drugih skupnih in zasebnih potovalnih na

PRUDENTIAL BANK
(Zakrajšek & Česark)
455 West 42nd Street
NEW YORK, N. Y.

FARMA NA PRODAJ

Pozor, Slovenci in Hrvat na prodaj imam 80 akrov in mo, 25 akrov je izčiščeno in pripravljeno za orati, ostalo pa hosta in pašnik. Lesa je dovolj dolgo dobo. Le štiri milje mesta, eno miljo do šole in eno miljo do cerkve. Dobro pitna voda. Farma je vsa grajena z žico, tlakirana cest. Hiša ima štiri velike sobe in veliko klet, ter vsa druga potrebna poslopja. Vsemu temu cena samo \$2600. Prodajam tudi živino, kmetijsko orodje in drugo za zmerno nizko ceno. V prodaj, ker sem namenjena potovati v staro domovino, katerega vesel, naj pride si ogledati farmo ali pa naslov te pisma na naslov: Mrs. Barbara Kocan, P. O. Millston, Chicago, Ill. — (Adv.)

PRED IN PO FLIS

Da se obranite influence, vzemite TRINERJEVO GRENKO VINO.

najboljše zdravilo za povzdigo od na sile v telesu. Vsebuje dvojno lo: vam očisti črva in očista vsem. Ako ste pozabili izvršiti to niste ušli flu, potem vzemite Trinerjevo grenko vino, za povrnitev ljenke moči, in zavarovanje po diu flu. Ta bolezen vas pusti o bele. Trinerjevo grenko vino po ne izprano zdravje, izboljša ap in povzra prebavnost. Je zelo ljubljena tonika, njene zmesi so izmešane, da ni boljšega za me influence. Dobi se v vseh lekarnah vrednostni kupon v vsakem zav brezplačno vzorec se dobi pri Triner Co., 1333 S. Ashland Ave. Chicago, Ill. — (Adv.)

Jack London:

MORSKI VRAG

(iz angleščine prevaj. I. M.)

Se vedno sem vlekel; vsakokrat sem z dvojnimi zavojem vrvi obdržal, kolikor sem bil pridobil; tako sem pri vsakem naslednjem opletanju še več pridobil. Zatem je šlo lažje; poleg mene je stal Wolf Larsen, ki je vzemal moje vrvi in vlekel sam, dočim sem jaz izmotal konce vrvi.

"Pritrdi jih," je zaklical. "Potem pa pojdi z menoj!"

Ko sem bil storil, kakor je velel, sem opazil, da je vzlic vsemu upuščanju in razdejavanju vladal nek red. Ladija se je ustavila. Bila je še vedno v sposobnem stanju. Dasi je vihar odnesel ostala jadra, sta bili najsprednje jadro, zasukano proti vetru, in glavno jadro, potegneno nizdol, še v dobrem stanju in hkratu obračala ladij rilec v besno morje.

Oziral sem se po čolnu, ko je Wolf Larsen pripravil vrvi za čoln, sem ga uzrl na odvetni strani na velikem valu. Komaj dvajset korakov daleč je tako dobro preračunal gibanje ladije, da smo privozili lepo poleg njega, tako da ni bilo treba nič drugega storiti, kakor da zatakamo vrvi na obeh koncih in ga dvignemo na krov. Ampak to se ni zgodilo tako lepo kot je pisano.

Spredaj v čolnu je bil Kerfoot, Oofy-Oofy zadaj, na sredi Kelly. Ko smo privozili bliže, se je čoln vzpel na val, mi pa smo se pogrezili v dolino, tako da sem tik nad seboj videl glave treh možakov, ki so izstopale preko stranice in gledale dol. V naslednjem hipu smo se mi vzdignili in poleteli kvišku, oni pa so se pogrezili globoko dol pod nas. Neverjetno je bilo, da naslednji val ni treščil ladije nad mišeno jajno lupino.

Toda baš v pravem trenutku sem podal jaz vrv Kanadu, Wolf Larsen pa hkratu spredaj Kerfootu. Obe vrvi sta bili zatakneni kakor bi trenili, možaki v čolnu so spretno preračunali zibanje ladije in so vsi trije naenkrat skočili na ladijo. Ko je Duh vzdignil svojo plat iz vode, je vzdignil seboj čoln, predno pa se je nagnil zopet na ono stran, smo ga že imeli na krovu in ga zvalili z dnom navzdor na tla. Kerfoot je krvavela levica. Sredinec na roki je bil zmečkan. Vendar ni z nobenim znamenjem pokazal bolečin in je s samo desno pomagal, da smo privezali čoln na mestu, kamor je spadal.

"Oofy, pomagaj zasukati tisto sprednjo jadro!" je velel Wolf Larsen v istem hipu, ko smo bili s čolnom pri kraju. "Kelly, pojdi na zadnji del ladije in popusti glavne vrvi! Ti, Kerfoot, pojdi spred in poglej, kaj se je zgodilo s kuharjem! Gospod Van Weyden, pošuri se zopet vrh jambore in poreži spotoma vse, kar ne spada na svoje mesto."

S temi besedami je odhitel h krmilu. Ko sem plezal po sprednjih vrveh kvišku, se je ladija počasi odmaknila od vetra. Ko smo se topot pogrezili v dolino in nas je prevallil val, ni bilo več jader, ki bi jih mogla odnesti voda. Ko sem bil na pol poti proti prečnim drogom in me je veter z vsvo močjo pritiskal ob vrvi, tako da je bilo nemogoče, da bi bil padel, in je ladija ležala po strani, da so jambore ležale vzporedno z vodo, sem pogledal, a ne nizdol, temveč na krov ladije, skoraj pravokotno od navpične lege. Tam pa nisem videl krova, ampak samo mesto, kjer bi bil krov moral biti; pokopan je bil namreč pod divjo poplavo vala. Iz te vode sta se dvigali dve jambori; to je bilo vse. Duh je bil za trenutek pokopan pod morjem. Ko pa se je umikajoč stranskemu pritisku nagibal zopet nazaj, se je vzravnil in dvignil krov iz oceana.

Zatem smo divje drveli po razburkanem morju; ves čas sem visel na prečnih drogih lik muha in iskal ostale čolne. Čez pol ure sem uzrl drugega; bil je prevržen, da je bil spodnji del zgoraj; obupno so se ga držali Horner,

debeli Louis in Johnson. Topot sem ostal na jambori in Wolf Larsenu se je posrečilo zasukati ladijo, ne da bi jo morje poplavalilo. Zopet smo privozili do čolna, kakor v prejšnjem slučaju. Vrgli smo možakom vrvi, ki so splezali na krov kot opice. Čoln se je pa nekoliko razbil ob ladiji, ko so ga vlekli kvišku; vendar so ga varno privezali, ker ga je bilo mogoče popraviti.

Iznova je Duh vrvel pred viharjem. To pot se je tako pogreznil v vodovje, da sem nekaj trenutkov mislil, da se ne prikaže več iz njega. Celo krmilno kolo, ki je stalo precej višje od srednjega kupa, je prišlo pod vodo in je bilo ponovno poplavaljeno. V takih trenutkih sem se čutil čudno samega z Bogom; prav sam sem bil z njim in pomotrival kaos njegovega srda. Nato pa se je zopet prikazalo kolo in široka pleča Wolfa Larsena, ki je prijel kolo in držal ladijo po svoji volji v njeni smeri; pravi pozemski bog, ki je gospodoval viharju, se otesal valov in vozil po njih po svoji volji! Oj, kako čudo! Kako čudo! Da je mogoče, da mišeni ljudje žive, dihaajo, delajo in vodijo tako šibko pripravo iz lesa in platna v tako strašni, orjaški borbli elementov!

Duh se je kot poprej prikazal iz doline, vzdignil krov iz morja in zdrvel pred tulečim viharjem naprej. Sedaj je bilo pol petih in pol ure pozneje, ko se je že dan izgubil v medlem, besnem mraku, sem ugledal tretji čoln. Plaval je z dnom na vrhu, nobenega znamenja ni bilo o njegovem moštvu. Wolf Larsen je zopet ponovil manever; odmaknil se je, nato pa je zavil proti vetru in privozil do njega. Vendar ga je to pot zgrešil za daljavo kakih štirideset čevljev in čoln je švignil mimo zadnjega dela ladije.

"Čoln številka štiri!" je zavpil Oofy-Oofy; njegove bistre oči so brale številko čolna v onem hipu, ko se je dvignil iz penečega morja.

Bil je Hendersonov čoln; z njim so bili izgubljeni Holyoak in Williams, še eden izmed visokomorskih pomorščakov. Brez dvoma so bili izgubljeni; toda čoln je ostal in Wolf Larsen je naredil še en neustrašen poskus, da ga dobi nazaj. V tem sem jaz prišel na krov in videl, kako sta Corner in Kerfoot zaman ugovarjala zoper poskus.

"Za Boga, ne dam se oropati čolna, noben vihar mi ga ne vzame, najsi pride tudi iz pekla!" je zavpil kapitan na vse grlo. Pa dasi smo mi štirje stali poleg drugega in tiščali glave skupaj, da bi ga slišali, je bil njegov glas vseeno tako slab in oddaljen slišati, kakor da bi prihajal iz neizmerno daljave.

"Gospod Van Weyden!" je zavpil; v tem hrušču in trušču je bil njegov glas slišati kot šepet. "Pomagaj Johnsonu in Oofyju pri sprejanju jadra! Vsi ostali pa nazaj h glavnim vrvm! Le urno! Sicer vas vse zavozim v kraljestvo, ki pride! Razumete?"

In ko se je zasukalo kolo in se je ladij rilec okrenil, ni preostajalo lovem drugega kot poslušati in pomagati pri nevarnem delu, kolikor je bilo sploh mogoče. Kako nevarno je bilo, sem spoznal, ko me je morje zopet pokopalo pod seboj. Krčevito sem se oprijel tanke ograje ob vznožju sprednje jambore. Toda sila vode me je odtrgala in splaval sem do roba ladije in preko njega v morje. Plavati nisem mogel; predno pa sem se pogreznil v globine, me je drug val zagnal zopet nazaj. Tedaj me je zgrabila močna roka in ko se je ladija kočno zopet vzpela iz vode, sem zaznal, da mi je Johnson rešil življenje. Videl sem ga, kako se je ves čas v skrbih oziral okrog sebe, in opazil, da je manjkalo Kellyja, ki je v zadnjem trenutku prišel tja.

Ker je Wolf Larsen zgrešil čoln in ladija ni bila v isti legi kakor v prejšnjih primerih, je moral poskusiti drugačen manever. Odvrle je pred vetrom, tako da je visela ladija na desno, jo zasukal in privozil nazaj z jadrji tik ob vetru.

(Dolje prihodnja)

Tiskarna S. N. P. J.

SPREJEMA VSA V TISKARSKO OBRT SPADAJOCA DELA

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnike, knjige, kalendarje, letake itd. v slovenskem, hrvatskem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S.N.P.J., DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Cene zmerne, umijsko delo prve vrste. Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne

Pišite po informacije na naslov:

S. N. P. J. PRINTERY
2657-59 So. Lawndale Avenue
CHICAGO, ILL.

TAM SE DOBE NA ŽELJO TUDI VSA USTMENA POJASNILA